

Exam. Code: 0003

Sub. Code: 0257

2012

B.A./B.Sc. (General) Third Semester
Advertising, Sales Promotion and Sales Management
Paper - III: Advertising Media

Time allowed: 3 Hours

Max. Marks: 100

NOTE: Attempt five questions in all, including Question No. I which is compulsory and selecting two questions from each Unit.

x-x-x

I. Attempt any four of the following:-

- a) What is Print Media?
- b) What are the benefits of Electronic media?
- c) What is Media scheduling?
- d) What are limitations of Outdoor Media?
- e) What is the significance of Advertising?
- f) What is communication effect?

(4×5)

UNIT - I

- II. What are the types of Print Media? Explain their advantages and disadvantages. (20)
- III. What problems are faced by businesses in reaching Rural Audience and Markets? (20)
- IV. What is Media scene in India? Explain in detail. (20)
- V. Is cost of Advertisements related to sales? Also discuss the impact of cost on choice of Media. (20)

UNIT - II

- VI. Discuss the methods of measuring advertising effectiveness in detail. (20)
- VII. Discuss the sales effect of advertising in detail. (20)
- VIII. Discuss the regulation of advertising in India in detail. (20)
- IX. Discuss the functions of advertising agencies. (20)

x-x-x

(Hindi and Punjabi versions enclosed)

P.T.O.

(2)

ਨੋਟ: ਕਿਸੇ ਪਾਠ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉਤਰ ਦੇ। ਪ੍ਰਤਿਕ ਭਾਗ (1-2) ਦੇ ਹੇਠਾਂ-ਹੇਠਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਚੋਣ ਕਰੋ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ-1 ਅਨਿਵਾਰੀ ਹੈ।

*_**_*

1. ਨਿਮਨਲਿਖਿਤ ਮੇਂ ਸੇ ਕਿਸੇ ਚਾਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉਤਰ ਟੀਜ਼ੋ:-

- (ਕ) ਪ੍ਰਿੰਟ ਮੀਡਿਆ ਕਿਆ ਹੈ?
- (ਖ) ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਮੀਡਿਆ ਦੇ ਕਿਆ ਲਾਭ ਹੈ?
- (ਗ) ਮੀਡਿਆ ਅਨੁਸੂਚਨ ਕਿਆ ਹੈ?
- (ਘ) ਬਾਹਰੀ ਮੀਡਿਆ ਦੀ ਸੀਮਾ ਕਿਆ ਹੈ?
- (ਙ) ਵਿਜ਼ਾਪਨ ਕਿਆ ਸਹਤਕ ਹੈ?
- (ਚ) ਸੰਚਾਰ ਪ੍ਰਭਾਵ ਕਿਆ ਹੈ?

ਭਾਗ-1

2. ਪ੍ਰਿੰਟ ਮੀਡਿਆ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਜੋਤਾ ਹੈ? ਊਨਕੇ ਲਾਭ ਔਰ ਜ਼ਾਨੀਓਂ ਕੀ ਵਯਾਖਯਾ ਕੀਜ਼ੋ।
3. ਗ੍ਰਾਮੀਯ ਫ਼ਰਸ਼ਕੋਂ ਔਰ ਬਾਜ਼ਾਰੋਂ ਤਕ ਪਹੁੰਚਨੇ ਮੇਂ ਵਯਕਸਾਓਂ ਕੀ ਕਿਨ ਸਮਸਯਾਓਂ ਕਾ ਸਾਮਨਾ ਕਰਨਾ ਪਡਤਾ ਹੈ?
4. ਭਾਰਤ ਮੇਂ ਮੀਡਿਆ ਫ਼ਰਸ਼ ਕਿਆ ਹੈ? ਵਿਸਤਾਰਪੂਰਵਕ ਵਯਾਖਯਾ ਕੀਜ਼ੋ।
5. ਕਿਆ ਵਿਜ਼ਾਪਨੋਂ ਕੀ ਲਾਗਤ ਬਿਜ਼ਨੋਂ ਸੇ ਸਬਥਿਤ ਹੈ? ਮੀਡਿਆ ਕੀ ਪਸੰਦ ਪਰ ਲਾਗਤ ਕੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਕੀ ਭੀ ਵਯਾਖਯਾ ਕੀਜ਼ੋ।

ਭਾਗ-2

6. ਵਿਜ਼ਾਪਨ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ੀਲਤਾ ਕੀ ਮਾਪਨੇ ਕੇ ਤਰੀਕੇ ਕੀ ਵਿਸਤਾਰਪੂਰਵਕ ਵਯਾਖਯਾ ਕੀਜ਼ੋ।
7. ਵਿਜ਼ਾਪਨ ਕੇ ਵਿਕ੍ਰਯ ਪ੍ਰਭਾਵ ਕੀ ਵਿਸਤਾਰਪੂਰਵਕ ਵਯਾਖਯਾ ਕੀਜ਼ੋ।
8. ਭਾਰਤ ਮੇਂ ਵਿਜ਼ਾਪਨ ਕੇ ਨਿਯਮਨ ਕੀ ਵਿਸਤਾਰਪੂਰਵਕ ਵਯਾਖਯਾ ਕੀਜ਼ੋ।
9. ਵਿਜ਼ਾਪਨ ਐਂਜੇਸਿਓਂ ਕੇ ਕਾਯੋਂ ਕੀ ਵਿਵੇਚਨਾ ਕੀਜ਼ੋ।

*_**_*

(3)

ਨੋਟ: ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 1 ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਭਾਗ (1-2) ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ-ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁੱਲ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ।

*_**_*

1. ਹੇਠਾਂ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਚਾਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉਤਰ ਲਿਖੋ:-
(ੳ) ਪ੍ਰਿੰਟ ਮੀਡੀਆ ਕੀ ਹੈ?
(ਅ) ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਮੀਡੀਆ ਦੇ ਕੀ ਲਾਭ ਹਨ?
(ੲ) ਮੀਡੀਆ ਅਨੁਸੂਚਨ ਕੀ ਹੈ?
(ਸ) ਬਾਹਰੀ ਮੀਡੀਆ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਕੀ ਹਨ?
(ਹ) ਇਸਤਿਹਾਰਬਾਜ਼ੀ ਦਾ ਕੀ ਮਹੱਤਵ ਹੈ?
(ਕ) ਸੰਚਾਰ ਪ੍ਰਭਾਵ ਕੀ ਹੈ?

ਭਾਗ-1

2. ਪ੍ਰਿੰਟ ਮੀਡੀਆ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਕੀ ਹਨ? ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਲਾਭਾਂ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
3. ਪੇਡੂ ਦਰਸਕਾਂ ਅਤੇ ਬਾਜ਼ਾਰਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਵਿੱਚ ਕਾਰੋਬਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹੜੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ?
4. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਮੀਡੀਆ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਕੀ ਹੈ? ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
5. ਕੀ ਇਸਤਿਹਾਰਾਂ ਦੀ ਲਾਗਤ ਵਿਕਰੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ? ਮੀਡੀਆ ਦੀ ਚੋਣ 'ਤੇ ਲਾਗਤ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਬਾਰੇ ਵੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

ਭਾਗ-2

6. ਵਿਗਿਆਪਨ ਦੀ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ੀਲਤਾ ਨੂੰ ਮਾਪਣ ਦੇ ਤਰੀਕਿਆਂ ਦੀ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
7. ਵਿਸਤਾਰ ਵਿੱਚ ਇਸਤਿਹਾਰਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਵਿਕਰੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
8. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਇਸਤਿਹਾਰਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਨਿਯਮ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
9. ਵਿਗਿਆਪਨ ਏਜੰਸੀਆਂ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

*_**_*